

Αρείου Πάγου: 928/2010, Τμ. Β/II
Πηγή: ΕΕΔ 70/2011, σελ. 273

ΘΑΝΑΤΟΣ ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΑΠΟ ΕΠΙΔΕΙΝΩΣΗ ΧΡΟΝΙΑΣ ΝΟΣΟΥ ΛΟΓΩ ΤΗΣ ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ατύχημα από βίαιο συμβάν κατά την εκτέλεση ή με αφορμή την παροχή εργασίας είναι και η νόσος του εργαζομένου, συνεπεία της οποίας επήλθε ο θάνατος αυτού, εφόσον η νόσος προήλθε όχι από τη βαθμιαία εξασθένηση ή φθορά του οργανισμού του, ακόμη και αν αυτή οφείλεται στους δυσμενείς μεν, συνηθισμένους όμως και σύμφυτους προς την παροχή της όρους της εργασίας, αλλά από έκτακτη και αιφνίδια επενέργεια κάποιου εξωτερικού αιτίου. Τούτο συμβαίνει όταν είτε κατά την εκτέλεση της εργασίας διαμορφώθηκαν εκτάκτως δυσμενείς συνθήκες που δεν είναι συμφυείς προς τους συνηθισμένους όρους της παροχής της, είτε όταν η απασχόληση του εργαζομένου εξακολούθησε, έστω και υπό κανονικές συνθήκες, μετά την εκδήλωση της νόσου, με αποτέλεσμα την επιδείνωσή της, αφού στην τελευταία περίπτωση ο εργοδότης, που οφείλει να ρυθμίζει τα της εργασίας έτσι ώστε να προστατεύεται η ζωή και η υγεία του εργαζομένου, δεν μπορεί να αξιώσει τη συνέχιση της απασχολήσεώς του και αν δεν τον θέσει εκτός υπηρεσίας, οι συνθήκες παροχής της εργασίας προσλαμβάνουν έτσι τον χαρακτήρα βιαίου συμβάντος. – Θάνατος ναυτικού από έμφραγμα του μυοκαρδίου οφειλόμενο σε στηθάγχη και σε στεφανιαία νόσο, δηλαδή σε ενδογενή αίτια, το οποίο (έμφραγμα) προκλήθηκε δύο ημέρες αφότου ο ναυτικός απασχολήθηκε σε εργασίες επισκευής και συντήρησης πλοίου διεξάγονταν με εντατικούς ρυθμούς. - Κρίση του Εφετείου ότι ο θάνατός του δεν αποτελούσε εργατικό ατύχημα, αλλά ωφείλετο σε χρόνιο ενδογενές νόσημα και δεν θα μπορούσε να έχει αποτραπεί αν η εργοδότης εταιρεία δεν είχε προβεί στην ναυτολόγησή του ή τον είχε απασχολήσει σε ελαφρότερες εργασίες. – Αναίρεση της εφετειακής αποφάσεως λόγω ασαφών και ελλιπών αιτιολογιών, καθότι δεν καθίσταται σαφές αν το Εφετείο δέχθηκε ότι εργάστηκε απλώς με εντατικούς ή με εξαντλητικούς ρυθμούς, και, στην τελευταία περίπτωση, δεν αιτιολογείται για ποιόν λόγο δεν συνιστά αιφνίδιο και απρόβλεπτο εξωτερικό γεγονός η ανάθεση από την εργοδότης στον θανόντα εργασίας η οποία παρείχετο υπό εξαντλητικούς ρυθμούς, ενώ ήταν γνωστό ότι έπασχε από χρόνια πάθηση και είχε κλονισμένη υγεία.

Κυριότερες διατάξεις: Κ.ν. 551/1915 άρθρο 1. Κ.Ι.Ν.Δ. άρθρο 66. Κ.Πολ.Δ. άρθρο 559 αρ.1.

Πρόεδρος: ο Αντιπρόεδρος κ. Μ. Γραμματικούδης

Εισηγητής: ο Αρεοπαγίτης κ. Β. Λυκούδης

Δικηγόροι: η κυρία Αικατερίνη Μαρκουλάκη – η κυρία Μαρία Σωτηροπούλου

Κατά την έννοια του άρθρου 1 του κ.ν. 551/1915, που παρέμεινε σε ισχύ με το άρθρο 38 Εισ. Ν.Α.Κ. και το άρθρο 66 του Κ.Ι.Ν.Δ. (ν. 3816/1958), που εφαρμόζεται και στα ατυχήματα των ναυτικών, ατύχημα από βίαιο συμβάν κατά την εκτέλεση ή με αφορμή την παροχή εργασίας είναι και η νόσος του εργαζομένου, συνεπεία της οποίας επήλθε ο θάνατος αυτού, εφόσον η νόσος προήλθε όχι από τη βαθμιαία εξασθένηση ή φθορά του οργανισμού του, ακόμη και αν αυτή οφείλεται στους δυσμενείς μεν, συνηθισμένους όμως και σύμφυτους προς την παροχή της όρους της εργασίας, αλλά από έκτακτη και αιφνίδια επενέργεια κάποιου εξωτερικού αιτίου. Τούτο συμβαίνει όταν είτε κατά την εκτέλεση της εργασίας διαμορφώθηκαν εκτάκτως δυσμενείς συνθήκες που δεν είναι συμφυείς προς τους συνηθισμένους όρους της παροχής της, είτε όταν η απασχόληση του εργαζομένου εξακολούθησε, έστω και υπό κανονικές συνθήκες, μετά την εκδήλωση της νόσου, με αποτέλεσμα την επιδείνωσή της, αφού στην τελευταία περίπτωση ο εργοδότης, που οφείλει να ρυθμίζει τα της εργασίας έτσι ώστε να προστατεύεται η ζωή και η υγεία του εργαζομένου, δεν μπορεί να αξιώσει τη

συνέχιση της απασχολήσεώς του και αν δεν τον θέσει εκτός υπηρεσίας, οι συνθήκες παροχής της εργασίας προσλαμβάνουν έτσι τον χαρακτήρα βιαίου συμβάντος.

Εξάλλου, κατά το άρθρο 559 αρ. 19 του Κ.Πολ.Δ., ιδρύεται λόγος αναίρεσης αν η απόφαση δεν έχει νόμιμη βάση και ιδίως αν δεν έχει καθόλου αιτιολογίες ή έχει αιτιολογίες αντιφατικές ή ανεπαρκείς σε ζήτημα που ασκεί ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης. Κατά την έννοια της διάταξης αυτής υπάρχει έλλειψη νόμιμης βάσης λόγω αντιφατικών ή ανεπαρκών αιτιολογιών, όταν από το αιτιολογικό της απόφασης, που συνιστά, όπως προαναφέρθηκε, την ελάχιστο πρόταση του δικανικού συλλογισμού, δεν προκύπτουν πλήρη, σαφή και χωρίς αντιφάσεις τα πραγματικά γεγονότα, τα οποία, σύμφωνα με τον νόμο, είναι αναγκαία για την κρίση στη συγκεκριμένη περίπτωση ότι συντρέχουν οι όροι της διάταξης που εφαρμόστηκε ή ότι δεν συντρέχουν οι όροι της εφαρμογής της. Ιδρύεται, δηλαδή, ο λόγος αυτός αναίρεσης όταν από τις παραδοχές της απόφασης δημιουργούνται αμφιβολίες για το αν παραβιάστηκε ή όχι ουσιαστική διάταξη νόμου.

Στην προκειμένη περίπτωση, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφασή του, το Εφετείο δέχθηκε ανελέγκτως τα ακόλουθα: «Ο Α.Α. κατά το έτος 1996 προσελήφθη από την εναγομένη ναυτιλιακή εταιρεία ως ηλεκτρολόγος Β' (βοηθός ηλεκτρολόγου) με σύμβαση ναυτικής εργασίας ορισμένου χρόνου. Η σύμβαση αυτή κατά τη λήξη της ανανεώθηκε διαδοχικά μέχρι τις 11.2.1999. Κατά το διάστημα αυτό ο Α.Α. εργάστηκε με την ως άνω ιδιότητα στα επιβατικά οχηματαγωγά πλοία της εναγομένης «Κ... ΙΙ». «Ε... Β...» και «Λ...». Με την από 12.2.1999 όμοια σύμβαση ναυτικής εργασίας διάρκειας ενός μηνός (12.2.1999 έως 12.3.1999) προσελήφθη και πάλι από την εναγομένη ως ηλεκτρολόγος για να εργαστεί στο πλοίο «...Β...». Η σύμβαση αυτή παρατάθηκε κατά την λήξη της με άτυπη συμφωνία των διαδίκων και ο Α.Α. εξακολούθησε να προσφέρει τις υπηρεσίες του στο ίδιο πλοίο, το οποίο εκτελούσε τακτικά δρομολόγια είτε από την Ελλάδα προς την Ιταλία, είτε από τη Σούδα προς τον Πειραιά και αντίστροφα. Κατά τον Απρίλιο 2000 και κατά τη διάρκεια εκτελέσεως των καθηκόντων του, αισθάνθηκε αδιαθεσία και έντονο άλγος στο στήθος. Ύστερα δε από ιατρικές εξετάσεις στις οποίες υποβλήθηκε με δαπάνες της εναγομένης, κρίθηκε ικανός για εργασία και του χορηγήθηκε φαρμακευτική αγωγή. Εν συνεχεία η εναγομένη χορήγησε σ' αυτόν ολιγοήμερη άδεια απουσίας, κατά τη διάρκεια της οποίας μετέβη στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ηρακλείου, όπου υποβλήθηκε σε νέες ιατρικές εξετάσεις, κατά τις οποίες διαπιστώθηκε ότι πάσχει από στηθάγχη-στενώση της δεξιάς στεφανιαίας αρτηρίας. Για τον λόγο αυτόν στις 22.4.2000 διακόπηκε η ως άνω σύμβαση εργασίας και του χορηγήθηκε αναρρωτική άδεια. Ακολούθως στις 26.6.2000 εισήχθη στο Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο, όπου με δαπάνες και πάλι της εναγομένης υποβλήθηκε σε επιτυχή επέμβαση με τοποθέτηση stend στη δεξιά στεφανιαία αρτηρία. Παρέμεινε δε για νοσηλεία σ' αυτό μέχρι τις 28.6.2000, οπότε εξήλθε με οδηγίες για φαρμακευτική αγωγή και επανεξέταση για την εκ νέου εκτίμηση της κατάστασης της υγείας του, ενώ του χορηγήθηκε αναρρωτική άδεια για έναν μήνα. Κατά την επανεξέταση του στις 27.7.2000, υποδείχθηκε σ' αυτόν να μην επιστρέψει στην εργασία του πριν από τις 15.8.2000.

Μετά την περίοδο της ως άνω ημερομηνίας ο Α.Α. άρχισε να αναζητεί την ανεύρεση εργασίας και αφού ήλθε σε επικοινωνία με τα αρμόδια όργανα της εναγομένης, στα οποία προσκόμισε την ιατρική βεβαίωση που χορηγήθηκε σ' αυτόν στις 27.7.2000 από το Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο κατά την επανεξέτασή του, από την οποία προέκυπτε ότι από τις 15.8.2000 ήταν ικανός για εργασία, αφού είχε ήδη παρέλθει ο χρόνος κατά τον οποίο έπρεπε να απέχει από αυτήν και υποστήριξε ότι είναι σε θέση να προσφέρει εκ νέου τις συνηθισμένες υπηρεσίες του, καταρτίστηκε μεταξύ αυτού και της εναγομένης η από 2.9.2000 σύμβαση ναυτικής εργασίας για ορισμένο χρόνο (έναν μήνα). Με τη σύμβαση αυτή ο Α.Α. ναυτολογήθηκε στο ως άνω πλοίο της εναγομένης «Ε... Β...», καθαράς χωρητικότητας 18.261 κόρων, με την ίδια ειδικότητα (ηλεκτρολόγος) και με τους όρους αμοιβής και εργασίας που προβλέπονταν από την ισχύουσα συλλογική σύμβαση εργασίας ακτοπλοϊκών-

επιβατικών πλοίων. Η σύμβαση αυτή μετά τη λήξη της παρατάθηκε με σιωπηρά συμφωνία των συμβαλλομένων μέχρι και τις 14.11.2000, οπότε και ανανεώθηκε για αόριστο χρονικό διάστημα.

Κατά τις αρχές Δεκεμβρίου το πλοίο τέθηκε σε προσωρινή αργία και τα προγραμματισμένα τακτικά δρομολόγια του διακόπηκαν, για να ενεργηθούν σ' αυτό οι απαραίτητες εργασίες για την επισκευή και τη συντήρησή του, προκειμένου να υποβληθεί στην ετήσια επιθεώρηση. Για τον λόγο αυτό προσέγγισε αρχικά στον ναύσταθμο της Σαλαμίνας και εν συνεχεία στις 13.12.2000 στην επισκευαστική ζώνη Περάματος Πειραιά. Εκεί ανέλαβαν τις εργασίες επισκευής και συντήρησης τα σχετικά συνεργεία. Μεταξύ δε αυτών περιλαμβάνονταν και το συνεργείο των ηλεκτρολόγων, αποτελούμενο από τους Β.Β., ως προϊστάμενο ηλεκτρολόγο, Α.Α. και Γ.Γ., ως ηλεκτρολόγους, Ε.Ε. και Σ.Τ., ως βοηθούς ηλεκτρολόγους. Τις ηλεκτρολογικές εργασίες που θα πραγματοποιούσαν κατένειμε ο Δ.Δ. στον Α.Α. και τον Γ.Γ., οι οποίοι με την σειρά τους ανέθεταν την εκτέλεσή τους στους δυο τελευταίους-βοηθούς τους. Οι εργασίες άρχιζαν την 07:30 ώρα και σταματούσαν την 17:30 ώρα με ενδιάμεση διακοπή για λήψη φαγητού και αναψυχή, ενώ, όταν το απαιτούσαν οι περιστάσεις, παρείχαν εργασία και πέραν της 17:30 ώρας. Οι εργασίες του ως άνω συνεργείου των ηλεκτρολόγων, που αποτελούσε μέρος του πληρώματος του πλοίου και μετά την λήξη του χρόνου παροχής τους παρέμενε εντός του πλοίου και διανυκτέρευε στις καμπίνες του, συνίσταντο κυρίως στην εξάρμωση-αποσυναρμολόγηση και καθαρισμό των μοτέρς, όσο και άλλων μηχανημάτων με κινητήρα, που βρίσκονταν στο μηχανοστάσιο του πλοίου, καθώς και στην επισκευή και συντήρηση όλων των ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων (αντικατάσταση καλωδιώσεων, ασφαλειών, λαμπτήρων), γίνονται δε με εντατικούς ρυθμούς, όχι όμως κάτω από συνθήκες εξαιρετικές, εξαντλητικές και έκτακτες, αφού εκ των προτέρων ήταν γνωστές οι εργασίες που θα πραγματοποιούνταν και ο χρόνος που απαιτείτο για την εκτέλεσή τους, τον οποίο η εναγομένη είχε προγραμματίσει, ώστε αυτές να έχουν περατωθεί μέχρι τις εορτές των Χριστουγέννων κατά τις οποίες το πλοίο έπρεπε να είναι έτοιμο για πλεύση.

Το πρωί της 15^{ης} Δεκεμβρίου 2000 ο βοηθός ηλεκτρολόγος Ε.Ε. κατά το εγερτήριο του προσωπικού της επιστασίας, δηλαδή του ως άνω συνεργείου των ηλεκτρολόγων, χρησιμοποίησε, όπως και κατά το παρελθόν, το εσωτερικό τηλέφωνο του πλοίου. Πλην όμως ο Α.Α. στις επανειλημμένες κλήσεις που πραγματοποίησε προς αυτόν δεν απαντούσε και επειδή μέχρι την 07:10 ώρα δεν είχε εμφανιστεί, ο ως άνω Ε.Ε. και ο ηλεκτρολόγος Γ.Γ. μετέβησαν στην καμπίνα στην οποία διέμενε για να διαπιστώσουν την αιτία της μη εμφάνισής του. Κατά την είσοδο του στην καμπίνα διαπίστωσαν ότι ο Α.Α. βρισκόταν ακόμη στο κρεβάτι, η τηλεόραση λειτουργούσε και όταν τον πλησίασαν και τον άγγιξαν αντιλήφθηκαν ότι δεν είχε σφυγμούς ή άλλες ενδείξεις ζωής. Αμέσως ειδοποίησαν το Κέντρο Άμεσης Βοήθειας, καθώς και τους Αξιωματικούς του καταστρώματος, τον Πλοίαρχο, τον προϊστάμενο ηλεκτρολόγο, καθώς και το Λιμεναρχείο Περάματος, ενώ μέχρι την άφιξη του ασθενοφόρου προσφέρθηκαν σ' αυτόν οι πρώτες βοήθειες από τον πλοίαρχο και τους αξιωματικούς του πλοίου (μαλάξεις-τεχνητή αναπνοή). Πλην όμως όλες οι προσπάθειές τους για ανάνηψη δεν είχαν αποτέλεσμα. Εν συνεχεία μετά την άφιξη του ασθενοφόρου μεταφέρθηκε στο Νοσοκομείο της Δυτικής Αττικής «Αγία Βαρβάρα», όπου διαπιστώθηκε ο θάνατός του. Από τα ευρήματα της νεκροψίας και της νεκροτομής, που διενεργήθηκε την επομένη ημέρα, διαπιστώθηκε ότι ο θάνατος του προήλθε από «πρόσφατο έμφραγμα του μυοκαρδίου». Ακολούθως διενεργήθηκε προανάκριση από την αρμόδια Λιμενική Αρχή, προκειμένου να εξακριβωθούν τα ακριβή αίτια και οι συνθήκες θανάτου του ανωτέρω ναυτικού. Κατά την προανάκριση εξετάστηκαν ενόρκως η πρώτη ενάγουσα-σύζυγος του θανόντος και μέλη του πληρώματος του ως άνω πλοίου. Ο ενεργήσας δε την προανάκριση αξιωματικός κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν προέκυψε ευθύνη σε βάρος της πλοιοκτήτριας εταιρείας, του πλοίαρχου ή μέλους του πληρώματος του πλοίου για τον θάνατο του Α.Α. Για τον λόγο δε αυτό δεν ασκήθηκε ποινική δίωξη από τον αρμόδιο Εισαγγελέα

και η υπόθεση τέθηκε στο αρχείο, μετά από έγκριση και του Εισαγγελέα Εφετών κατ' άρθρο 43 του Κ.Ποιν.Δ.

Περαιτέρω αποδείχθηκε ότι το έμφραγμα του μυοκαρδίου από το οποίο και απεβίωσε ο Α.Α. οφειλόταν σε ενδογενή αίτια, δηλαδή στη στηθάγχη και τη στεφανιαία νόσο, που προϋπήρχε και εκδηλώθηκε για πρώτη φορά τον Απρίλιο 2000, δηλαδή σε χρόνο που αυτός δεν εργαζόταν σε εντατικούς ρυθμούς, αλλά σε φυσιολογικές συνθήκες, συμφυείς με το επάγγελμα του ναυτικού που ασκούσε. Άλλωστε οι ενάγοντες δεν ισχυρίζονται ότι η αιτία εμφάνισης της στηθάγχης και της στεφανιαίας νόσου ήταν η καταπόνηση του οργανισμού του κατά την παροχή εργασίας κάτω από εξαιρετικές, ασυνήθιστες και ανώμαλες συνθήκες. Εξάλλου τέτοιες συνθήκες εργασίας δεν υπήρχαν ούτε και κατά τις ως άνω εργασίες επισκευής και συντήρησης του πλοίου. Πλην όμως και αν ακόμη η παροχή εργασίας εκ μέρους του Α.Α. γινόταν με εξαντλητικούς ρυθμούς, που είχαν ως αποτέλεσμα την καταπόνηση του οργανισμού του, η εργασία αυτή περιλαμβάνεται μέσα στις συνήθειες, οι οποίες ήταν γνωστές σ' αυτόν, ο οποίος αποδέχθηκε να εργαστεί κάτω από αυτές. Ο μάρτυρας που εξετάστηκε στο ακροατήριο του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου με επιμέλεια των εναγόντων, καθώς και οι μάρτυρες που εβεβαίωσαν ενόρκως στην πιο πάνω συμβολαιογράφο, αναφέρουν ότι οι εργασίες επισκευής και συντήρησης του πλοίου γίνονταν κάτω από εξαιρετικές και έκτακτες συνθήκες, οι οποίες υπερέβαιναν τις κανονικές και αποτέλεσαν την πρόσφορη αιτία για τον θάνατό του. Οι καταθέσεις όμως αυτές αναιρούνται από τις λοιπές βεβαιώσεις των μαρτύρων της εναγομένης, που εργάζονταν στο ίδιο πλοίο, αλλά και από τα υπόλοιπα στοιχεία της δικογραφίας, ανεξάρτητα του ότι δεν προσδιορίζονται επαρκώς σ' αυτές τα ειδικότερα στοιχεία που δικαιολογούν τον εν λόγω χαρακτηρισμό των συνθηκών εργασίας, ενώ η υπερωριακή απασχόληση και οι δυσμενείς συνθήκες εργασίας είναι συνήθειες για το είδος της εργασίας του ναυτικού και συμφυείς με το επάγγελμά του. Ο εντατικός ρυθμός εργασίας, και αν ακόμη συνετέλεσε στην βαθμιαία εξασθένηση του οργανισμού του, γεγονός που κατά την κοινή πείρα δεν μπορεί να επέλθει σε διάστημα μόλις δυο ημερών (13 και 14 Δεκεμβρίου 2000), δεν αποτέλεσε αιφνίδιο και απρόβλεπτο εξωτερικό γεγονός, έτσι ώστε ο θάνατος αυτού από έμφραγμα του μυοκαρδίου να προσλαμβάνει τον χαρακτήρα βίαιου συμβάντος και άρα εργατικού ατυχήματος κατά την έννοια του ως άνω νόμου. Ειδικότερα, το έμφραγμα του μυοκαρδίου είναι, όπως αναφέρθηκε, από τη φύση του ενδογενές και η αιτία που το προκαλεί (στηθάγχη-στένωση στεφανιαίας αρτηρίας) είναι χρόνιο νόσημα και δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αυτό θα είχε αποτραπεί αν η εναγομένη δεν είχε προβεί στη ναυτολόγησή του ή τον απασχολούσε σε ελαφρότερες εργασίες. Σε κάθε όμως περίπτωση ο θανών θεωρούσε τον εαυτό του απόλυτα υγιή, όπως άλλωστε δήλωσε και στα αρμόδια όργανα της εναγομένης, τα οποία πείστηκαν στις διαβεβαιώσεις του αυτές, ότι δηλαδή είναι υγιής και μπορεί να εργάζεται με την ειδικότητα του ηλεκτρολόγου, και προέβησαν στη ναυτολόγησή του, ενώ δεν παραπονέθηκε ότι υποφέρει από οποιοδήποτε πρόβλημα υγείας στους λοιπούς εργαζομένους.

Με τα δεδομένα αυτά και ανεξαρτήτως από την αντίθετη και πάντως ανατιολόγητη και σε διαφορετικά κριτήρια στηριζόμενη υπ' αριθ. .../25.9.2001 απόφαση του Διευθυντή Παροχών του Ν.Α.Τ., ο θάνατος του συζύγου και πατέρα των εναγόντων δεν συνιστά εργατικό ατύχημα με την έννοια του άρθρου 1 του ν. 551/1915...».

Με βάση της παραπάνω παραδοχές έκρινε το Εφετείο ότι δεν υπήρχε εργατικό ατύχημα και, αφού δέχθηκε την έφεση της αναιρεσίβλητης εταιρείας, εξαφάνισε την πρωτόδικη απόφαση, η οποία δέχθηκε τα αντίθετα και είχε επιδικάσει στους αναιρεσειόντες, μέλη της οικογένειας του παθόντος χρηματική ικανοποίηση λόγω της ψυχικής τους οδύνης, και, ακολούθως, απέρριψε την αγωγή των αναιρεσειόντων ως κατ' ουσίαν αβάσιμη.

Με την κρίση του αυτή το Εφετείο διέλαβε στην απόφασή του ασαφείς και ελλιπείς αιτιολογίες ως προς το αν ο θάνατος του ανωτέρω ναυτικού δεν οφείλεται σε βίαιο συμβάν που επήλθε με αφορμή την εργασία του, αλλά οφείλεται αποκλειστικά σε παθολογική προδιάθεση του θανόντος, και έτσι καθίσταται ανέφικτος ο αναιρετικός

έλεγχος ως προς την συνδρομή ή όχι, επί ζητήματος με ουσιώδη επιρροή στην έκβαση της δίκης, των όρων του κανόνα ουσιαστικού δικαίου, του άρθρου 1 του ν. 551/1915, που εφαρμόστηκε, τον οποίο έτσι το πρωτοβάθμιο δικαστήριο παραβίασε εκ πλαγίου.

Ειδικότερα, από τις πιο πάνω παραδοχές της απόφασης, δεν καθίσταται σαφές αν το Εφετείο δέχθηκε ότι Α.Α. εργάστηκε-έστω και για δυο ημέρες- όχι απλώς με εντατικούς, αλλά και με εξαντλητικούς ρυθμούς εργασίας, και αν αυτό συνετέλεσε στην εξασθένηση του οργανισμού του, και στην τελευταία αυτή περίπτωση δεν αιτιολογείται η παραδοχή ότι η εξαντλητική αυτή εργασία δεν συνιστά βίαιο και αιφνίδιο συμβάν. Επίσης, ενώ σύμφωνα με την διάταξη του άρθρου 1 του ν. 551/1915, που ήδη αναφέρθηκε, «*οι όροι του βίαιου συμβάντος υπάρχουν ακόμη και στην περίπτωση κατά την οποία, μετά την εκδήλωση της νόσου, εξακολουθεί η ίδια απασχόληση του εργαζομένου με κανονικές, έστω και δυσμενείς, συμφυείς όμως με τη φύση της εργασίας του συνθήκες, με αποτέλεσμα την περαιτέρω επιδείνωση της κλονισμένης ήδη υγείας του, εφόσον όμως ο εργοδότης γνωρίζει την κλονισμένη από ασθένεια υγεία του και τον κίνδυνο που ενέχει γι' αυτήν η συνέχιση της εργασίας του*», εν τούτοις το Εφετείο δεν αιτιολογεί την παραδοχή του ότι η ανάθεση στον παθόντα εργασίας για την οποία απαιτούνται εντατικοί ή και εξαντλητικοί ρυθμοί, αν και γνώριζε η αναιρεσίβλητη την κλονισμένη αυτού υγεία, δεν αποτέλεσε αιφνίδιο και απρόβλεπτο εξωτερικό γεγονός, έστω και αν αυτό συνετέλεσε, όπως δέχθηκε, στην βαθμιαία εξασθένηση του οργανισμού του. Η αιτιολογία δε της αποφάσεως ότι η αναιρεσίβλητη πείστηκε περί της καλής υγείας του παθόντος από τις διαβεβαιώσεις του ίδιου δεν είναι επαρκής, εν όψει του αναφερόμενου στην ίδια την απόφαση ιστορικού της παθήσεως αυτού, ενώ δεν αιτιολογείται γιατί η αναιρεσίβλητη αρκέστηκε στην πιο πάνω από 27.7.2000 βεβαίωση του Ωνασείου Καρδιοχειρουργικού Κέντρου και με το αναφερόμενο στην απόφαση περιεχόμενο, προκειμένου όχι απλώς να τον ναυτολογήσει στις 22.9.2000 για έναν μήνα, αλλά στη συνέχεια να ανανεώσει τη σύμβαση και να του αναθέσει τις προαναφερόμενες- υπό εντατικούς ρυθμούς- εργασίες ως μέλους επισκευαστικού συνεργείου.

Επομένως, ο τέταρτος, από το άρθρο 559 αρ. 19 του Κ.Πολ.Δ. λόγος αναιρέσεως, όπου διαλαμβάνονται εν μέρει οι πιο πάνω αιτιάσεις, όπως συμπληρώθηκε κατά τα λοιπά από τον Εισηγητή, κατ' άρθρο 562 παρ. 4 του Κ.Πολ.Δ., είναι βάσιμος και πρέπει να γίνει δεκτός, παρελκούς της έρευνας των λοιπών, να αναιρεθεί η προσβαλλόμενη απόφαση και να παραπεμφθεί η υπόθεση στο ίδιο δικαστήριο για περαιτέρω εκδίκαση από άλλους δικαστές (άρθρο 580 παρ. 3 Κ.Πολ.Δ.).

(Αναιρεί την 386/2007 απόφαση του Εφετείου Κρήτης και παραπέμπει την υπόθεση στο ίδιο δικαστήριο για περαιτέρω εκδίκαση από άλλους δικαστές).